УДК 81:316.77

Мацько Л. І.,
академік НАПН України, доктор філологічних наук,
професор, завідувач кафедри стилістики української мови
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

ПРОБЛЕМИ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ЛЕКСИКИ З ПОГЛЯДУ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ

Анотація. Взаємопроникнення та перехрещення книжно-писемних і усно-розмовних джерел української мови було і є основою її розвитку в попередніх історичних періодах формування поетики художнього стилю, виникнення емотивно-експресивних колоритів художнього мовлення. Позначилось воно й на мові офіційно-ділового стилю, зокрема відбулося й у сучасному народнорозмовному та правочинному, правознавчому мовленні.

Ключові слова: лінгвостилістика, мовно-естетичний знак української культури, історія української літературної мови, права писані.

Постановка проблеми. Мова – форма вираження буття, носій інформації, національної культури, підсумованого досвіду, наукових оцінок взаємовпливу, взаємозв'язку мови і культури з філософських, історичних, правничих та лінгвістичних позицій. Зв'язки української мови з культурою в широкому її розумінні є основою формування і тяглості українського лінгвоетногенезу, культуроетногенезу, націогенезу і державотворення.

Лінгвокультурологічні дослідження спрямовуються на створення цілісної картини культурного впливу на мову і мовлення з огляду на глибинні семантичні рівні культурної репрезентації протягом віків, на логіко-лінгвістичний опис основних концептів і використання його в теорії й методиці викладання української мови і літератури. О.О. Селіванова вважає, що інтеграційна проблематика лінгвістики й культурології виходить за межі етнолінгвістики, адже предметом культурології є не лише етнічні культури, а й цивілізаційна, глобальна культура. Культури різних епох у діахронному висвітленні, професійних, конфесійних та інших етнічних угруповань надають багатий матеріал для естетичного сприйняття і наукового осмислення. Тому лінгвокультурологія має реальну тенденцію до формування окремої маргінальної мовознавчої дисципліни на межі етнолінгвістики та соціолінгвістики [3, с. 260].

Мета статті – проаналізувати проблеми диференціації лексики з позиції лінгвокультурології та професійного спілкування.

Виклад основного матеріалу. Глибина вертикального етнокультурного мовного контексту засвідчує його походження й історичну тяглість етносу, а обшири горизонтального етнокультурного мовного контексту вказують на реальний стан розвитку національної мови та культури в конкретний період, на зміни у концептуальних системах, на реакцію на них суспільства. Як інтерпретатори сенсів концепти постійно перебувають «у роботі», у динаміці, у змінах окремих сем і відтінків, уточнюються і модифікуються, поки стають загальноприйнятим еталоном.

Лінгвокультурологічна інтерпретація мовних одиниць художнього тексту використовується з метою процедурного представлення системи значень, наявних у семантиці лінгвокультурем.

Польовий аналіз використовується для осмислення системи різнорівневих мовних одиниць, об'єднаних елементами значень, які концептуально і функційно інтегруються у лінгвокультурологічне концептополе. Польовий аналіз моделює з рецептивних і когнітивних образів концептополе як фрагмент етномовної картини світу, що складається з основних і периферійних ознак (соціокультурних, енциклопедичних, аксіологічних, сакральних, правничих, юридичних).

Лінгвокультурологічне поле тексту розуміється як певна текстова тематична сукупність лінгвокультурем, що містять у собі знаки, значення, поняття про класи предметів і ознак культури та виконують не лише інформативно-тематичну, а й суспільно-апелятивну та соціально-діяльнісну функції.

Мовна свідомість є обов'язковою умовою появи і розвитку інших форм свідомості. Вона виконує низку функцій: онтологічно-відображальну, якою започатковуються ментальні ідеоструктури мовної картини світу; аксіологічно-ціннісну, що визначає ставлення мовця, характер відношень і стосунків; темпорально-стильову (в певний час виникають відповідні стильові форми); етично-естетичну функцію як відповідь на запит соціальних груп суспільства; інтерпретаційну функцію як тлумачення нових значень, слів, виразів, мовних явищ. Отже, мовну свідомість можна визначити як низку (сукупність) онтологічно, соціально і культурно зумовлених позицій (постулатів, законів, правил), що відображають колективні ціннісні орієнтації. Етнолінгвокультурна свідомість формується у просторі когнітивної, лінгвальної і культурної сфер. Операційними одиницями когнітивного простору є ментальні утворення, що беруть участь у здійсненні операцій категоризації дійсності.

Основним методом дослідження мовообразів тексту є лінгвостилістичний аналіз лінгвокультурологічних полів, якому передують семантико-контекстуальний, позиційно-компонентний, аксіологічний підвиди й етапи аналізу. Важливою вимогою лінгвокультурологічного аналізу є дотримання відповідності інтерпретації мовного образу суті теми, ідеї, системи суб'єкта (чи об'єкта) як культурологічній цінності. У результаті проведення аналізу виокремлюються мовні одиниці, що синкретично позначають реалему (предметне значення), ідеологему (поняття) і культурну функцію. Такі мовні одиниці називають лінгвокультуремами.

Концепти – це комплекси культурно зумовлених знань про предмети, явища, речі і їх змістово-виражальні функції у певній культурі. Виділяють загальнокультурні концепти (*життя, вічність, мудрість, любов, смерть, дружба, добро, щастя, радість, свобода, наука, робота, прогрес*) і етнокультурні, сформовані окремим етносом, національні концепти – лінгвокультуреми (*хата, криниця, хустка, намисто, вишиванка, соловейко, вітряк; батьки: батько, мати, діди, прадіди тощо*).

Лінгвокультурологічний аналіз передбачає такі етапи й аспекти аналітичної діяльності: описово-інформаційний, на якому визначаються мовні одиниці та культурні явища, процеси, дії, дотичні до конкретних мовних одиниць; аксіологічний, що акцентує увагу на цивілізаційних цінностях духовної і матеріальної культури, які відображаються у мовній культурі; духовний, що презентує культуру як духовне явище і спонукає мовних особистостей до мово- і культуротворчості. Символьний аспект показує роль мовних одиниць у творенні і функціонуванні етнокультурних і загальнокультурних концептів – символів. Функційний аспект показує конкретні функції мовних одиниць у суспільстві: апелятивну, комунікативну, регулятивну, інтегративну, нормативну, соціативну. Герменевтичний підхід спонукає до розгляду культури і мов як загальнолюдського надбання, закодованого у текстах багатьох народів. Нормативний підхід регламентує ідеї, концепції, програми, норми, правила, способи життя і діяльності та їх настанови і заборони. Діяльнісний аспект спонукає до постійної творчості, осмислення і переосмислення результатів мовотворчості і лінгвокультуротворчості.

Концепти як одиниці ментальної, розумової, інтелектуальної сутності свідчать про впізнаваність людини в розумінні й оцінці світу та себе в ньому. Концепт – це ніби згусток часток знань, культури у свідомості людини; те, у вигляді чого культура входить у ментальний світ людини. І, з іншого боку, – це те, за допомогою чого людина – рядова, звичайна людина, не творець культурних цінностей – сама входить у культуру, а в деяких випадках і впливає на неї [5, с. 43]. Ми керуємося тим, що мовна репрезентація етносвідомості і культури народу не обмежується лексико-семантичними, фразеологічними, словотвірно-граматичними засобами, а й залучає інші текстові структури, що задіяні у комунікативно-прагматичній діяльності носіїв мови. Ідеться про комунікативні компетенції, правила і норми поведінки, дискурсивні стратегії, що не описуються, а вгадуються і чуттєво сприймаються.

Основою культурологічної конотації є система образів, закріплених в усному народному мовленні, у фразеології, що пов'язана з матеріальною, соціальною чи ментально-духовною культурою мовної спільноти. Наприклад, в українській мові є фольклорний образ *барвінок рвати*, що означає «іти на побачення». Для українського мовця опорне слово «барвінок» створює національний (етнічний) фон за допомогою конотатем (барвіночок, барвінковий, барвінкова) у вертикальному (через віки) культурному контексті. Барвінок – ритуальна весільна рослина, символ першого кохання та шлюбу. Він оспіваний у піснях як символ *дівочої краси, чистоти, цноти, щасливого кохання*. Його вічнозелене міцне листя витримує влітку спеку, а взимку мороз, тому його вважають символом *життєстійкості, краси, молодості, невмирущості.* Для цієї лексеми в українській мові характерною є інтерпретація поетичної функції мовного засобу з погляду позитивної естетики художньої мови і створення індивідуальних мовних картин цього етнічного і національного світу. Постійні епітети «зелененький», «хрещатий», пісенне звертання «барвіночку, козаченьку», вічнозелене буяння барвінку уособлюють *ідею безсмертя, тривалості життя, свіжості почуттів, стійкості та вірності у коханні*. До речі, у сучасній російській мові також відома ця рослина (тобто барвінок), але вона не має такої конотації, як в українській мові. Вона називається «могильник», садять її на кладовищах і не поетизують так, як українці (Іванко, *як барвінок, в'ється*; *барвінковий* край, *барвінкові* очі тощо). Зіставно-контрастивна методика лінгвокультурологічного аналізу показує, що на когнітивному (пізнавальному) рівні у слові «*могильник*» сформувалася інша *ідея – поховання, могили, смерті*. Аналогічно можна порівняти лінгвокультурему «*чорнобривці*» в українській мові і «*бархатцы*» (лінгвокультурему російської мови).

Концепти є соціопсихічними утвореннями узагальнених понять в колективній свідомості етносу і виявляються різнобічно у багатьох видах і формах мовного матеріалу у процесах багатоаспектного і всебічного функціонування національної літературної мови. Важають, що талановиті письменники – творці культурних цінностей з часом самі стають виразниками і носіями ідей національної культури, наприклад, такі, як Тарас Шевченко, Іван Франко, Леся Українка, Панас Мирний, Іван Нечуй-Левицький, Олесь Гончар, Михайло Стельмах і наступні (та й попередні) діячі української культури. Їхня поетична і прозова творчість також є потужним розгалуженим концептополем української художньої, мовотворчої культури.

Основні константи концептів світогляду і ментальності українського етносу представлені у ранніх історико-культурних пам'ятках Київської Русі і ширше та ґрунтовніше виражені у фундаментальній праці «Статути великого князівства Литовського у 3-х томах», виданій під науковим керівництвом і редакцією проректорів С.Ківалова, П.Музиченка, А. Панькова [4]. Перший том за назвою «Статут Великого князівства Литовського 1529 року» містить «Реєстр і текст статуту давньоруською мовою» (13 розділів з примітками, с. 39–90). Далі перераховані «права писаные, даны панству Великому князьству Литовському, Руському, Жомойтскому и иных через нашнейшого пана Жикгилюнта, з божее милости Короля Польського, Великого князя Литовского, Руского, Пруского, Жомойтского, Мазовецкого и иных». Таких писаних прав подано 13 розділів з примітками [4, с. 90–190]. «Реєстр статуту українською мовою» містить тринадцять розділів писаних прав, у яких є чимало досконалих формулювань морально-етичних лінгвокультурем. Наприклад, у першому розділі «Про персону господарську» сформульовано право: «Господар зобов'язується нікого не карати за заочним обмовленням, навіть якщо справа стосувалася б образи гідності його величності. Друге писане правило каже: «Про зраду господарської величності, яка виражена в тому, якби хто-небудь утік би до ворожої землі». Отже, чітко сформульовані лінгвокультуреми – поняття землі своєї рідної і ворожої; поняття справедливості: «Ніхто ні за кого не повинен нести покарання, але кожен за самого себе» [4, с. 195]. «Якщо хто зганьбив би гідність іншого, то справу в суді має бути розглянуто у четвертий судовий строк» [4, с. 196]. «Ніхто без відома гетьмана не повинен поїхати з війни» [4, с. 196]. «Господар зобов'язується державу його милості Велике князівство і панів радних ні в чому не принижувати» [4, с. 197]. «Жид, татарин, християн у неволі тримати не повинні. Людина вільна ні за який злочин у неволю не повинна взята бути» [4, с. 203].

Права писані, надані державі Великому князівству Литовському, Руському, Жемайтському та іншим світлішим паном Сигізмундом. З божої ласки короля польського, великого князя Литовського, Руського, Пруського, Жемайського набули більшої конкретизації, підсилення й увиразнення. У третьому розділі «Про вольності шляхти і про розширення Великого князівства Литовського сказано: «Господарь зобов'язується державу його милості Велике князівство і панів радних ні в чому не принижувати»; «Чужинцям не можуть бути жалувані держання і звання» [4, с. 223]; «Господар дозволяє всім віль-

но виїжджати із землі господарської для навчання лицарської справи в усякі землі, окрім земель неприятельських» [4, с. 224]. Цілий 5-й розділ присвячено писаним правилам опікунства: «Аби судили правом писаним, а якби суддя судив інакше, має бути покараний» [4, с. 195].

Як інтерпретатори смислів правочинні концепти постійно перебувають у динаміці і розвитку, уточнюються, переосмислюються, збагачуються, модифікуються. Глибина вертикального етнокультурного мовного контексту засвідчує його етнічне походження й історичну тяглість етносу. Ознаки людей, дій, явищ, предметів проникають у свідомість мовців, вербалізуються у мовні знаки, тобто закріплюються як назви і стають елементами духовного життя, а в мовленні одержують додаткові, паралельні переносні значення, можуть ставати фразеологізмами або входити в них. Є концепти – лексеми з експлікованим у семемі (значенні) націо-культурним компонентом, які називаються національними лінгвокультуремами. Вони володіють яскраво вираженою національною символікою: *скупана у любистку, дорога терном поросла*. «Все, що створено народом, впливає на індивіда через мову» (В. Гумбольдт).

Висновки. Поняття концепту в лінгвістичній літературі тлумачать широко. Енциклопедія української мови дає такі значення: 1) ментальний прообраз, нерозчленоване уявлення про об'єкт; 2) ідея поняття; 3) саме поняття. Концепт (від лат. conceptus – думка, поняття) – це ментальна сутність, оперативна змістова одиниця інформації, структури свідомості, картини світу в цілому [6, с. 2]. У латинській мові античного періоду слово «концепт» мало значення «знання, поняття, зерно». Останнє означало, що в ньому народжується нове знання, концепт може поширюватися й поглиблюватися, обростати новими значеннями. Мовознавці вважають, що концепт має подвійну сутність: психіко-мисленнєву, ментальну частку (образ, що містить наукове знання і предметне уявлення мовця) та мовну частку (називання цього образу, висловлення, вираження). В. Іващенко виділила такі системотворчі компоненти концепту: власне когнітивний (знаннєво-пізнавальний); емотивний (емоційний); конотивний (поведінковий); а також такі контекстуально-фонові компоненти: ідіо/соціокомпоненти; компоненти (знаки, ознаки) епохи; факторні (факультативні, конкретні факти) [1, с. 18–24]. Концепти інтегруються в лінгвокультурологічне поле тексту, що надає можливість виходити за межі чисто мовного уявлення про зміст, синтезувати й увиразнювати глибинні значення думок, що формують і відображають національну картину світу.

Література:

1. Іващенко В. Компоненти змістової структури концепту як одиниці етнокультури. Українська мова. 2004. № 4. С. 18–24.
2. Музиченко В.П. Звичай як джерело права в українських землях у XIV – XVI століттях. Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. 1998. № 1. С. 10–16.
3. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Полтава: «Довкілля – К.», 2008. 771 с.
4. Статути великого князівства Литовського Т. 1. Одеса «Юридична література», 2002. 461 с.
5. Степанов Ю.С. Константи: Словарь русской культуры. 3-е изд. испр. и доп. М.: Академ. Проект. 2004. 992 с.
6. Українська мова. Енциклопедія. А-Я / за ред. В.М. Русанівського. К.: Вид. «Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана», 2007. 285 с.

Мацько Л. И. Проблемы дифференциации лексики с точки зрения лингвокультурологии и профессионального общения

Аннотация. Взаимопроникновение и перекрещивание книжно-письменных и устно-разговорных источников украинского языка было и является основой его развития в предыдущих исторических периодах формирования поэтики художественного стиля, возникновения эмотивно-экспрессивных колоритов художественного вещания. Отразилось оно и на языке официально-делового стиля, в частности состоялось и в современном народноразговорном и правомочном, правоведческом вещании.

Ключевые слова: лингвостилистика, языково-эстетический знак украинской культуры, история украинского литературного языка, права писаные.

Mats'ko L. Problems of differentiation of vocabulary from the point of view of linguoculturology and professional communication

Summary. Interpenetration and intersection of the written and written and verbal-speaking sources of the Ukrainian language was the basis of its development in the previous historical periods of the formation of poetics of artistic style, the emergence of emotionally expressive colors of artistic speech. It also affected the language of the official-business style, in particular, it happened on the modern people's conversation and law-making, law-making speech.

Key words: linguistic style, language aesthetic mark of Ukrainian culture, history of Ukrainian literary language, rights written.

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВИЙ ВІСНИК МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Серія:
ФІЛОЛОГІЯ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 32 том 3

Одеса
2018

Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України
відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 455 від 15.04.2014 р.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази
Index Copernicus International (Республіка Польща)

Серію засновано у 2010 р.

Засновник – Міжнародний гуманітарний університет

Друкується за рішенням Вченої ради Міжнародного гуманітарного університету
протокол 5 від 27.03.2018 р.

Видавнича рада:

С.В. Ківалов, акад. АПН і НАПрН України, д-р юрид. наук, проф. – голова ради; **А.Ф. Крижановський,** член-кореспондент НАПрН України, д-р юрид. наук, проф. – заступник голови ради; **М.П. Коваленко,** д-р фіз.-мат. наук, проф.; **С.А. Андронаті,** акад. НАН України; **О.М. Головченко,** д-р екон. наук, проф.; **Д.А. Зайцев,** д-р техн. наук, проф.; **В.М. Запорожан,** д-р мед. наук, проф., акад. АМН України; **М.З. Згуровський,** акад. НАН України, д-р техн. наук, проф.; **В.А. Кухаренко,** д-р філол. наук, проф.; **І.В. Ступак,** д-р філол. наук, доц.; **Г.П. Пекліна,** канд. мед. наук, проф.; **О.В. Токарєв,** Засл. діяч мистецтв України.

Головний редактор серії – доктор філологічних наук, професор **І.В. Ступак**

Відповідальний секретар – кандидат філологічних наук, доцент **Л.І. Морошану (Дем'янова)**

Редакційна колегія серії «Філологія»:

Н.В. Бардіна, доктор філологічних наук, професор; **О.А. Жаборюк,** доктор філологічних наук, професор; **К.Б. Зайцева,** кандидат філологічних наук, доцент; **М.І. Зубов,** доктор філологічних наук, професор; **Е. Пирву,** кандидат філологічних наук, професор; **Т.М. Корольова,** доктор філологічних наук, професор; **В.А. Кухаренко,** доктор філологічних наук, професор; **В.Я. Мізецька,** доктор філологічних наук, професор; **І.Б. Морозова,** доктор філологічних наук, професор; **Н.В. Петлюченко,** доктор філологічних наук, професор; **В.Г. Таранець,** доктор філологічних наук, професор; **Т.С. Шевчук,** доктор філологічних наук, професор.

Повне або часткове передрукування матеріалів, виданих у збірнику
«Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету»,
допускається лише з письмового дозволу редакції.

При передрукуванні матеріалів посилання на
«Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету» обов'язкове.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 16819-5491Р від 10.06.2010

Адреса редакції:
Міжнародний гуманітарний університет, офіс 502,
вул. Фонтанська дорога, 33, м. Одеса, 65009, Україна,
тел. (+38) 099-547-85-90, www. vestnik-philology.mgu.od.ua

© Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету.
Серія: «Філологія», 2018
© Міжнародний гуманітарний університет, 2018

ЗМІСТ

МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЮДИНА І ПРАВО В МОВІ СУЧАСНИХ ЗМІ» (7-8 ЧЕРВНЯ 2018 РОКУ, КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ НУ «ОЮА»)

Аникина И. В.
НАИМЕНОВАНИЯ ЛИЦ, ЗАНИМАЮЩИХСЯ СБОРОМ УРОЖАЯ, В ПАМЯТНИКАХ РУССКОЙ ПИСЬМЕННОСТИ XVI – XVII ВЕКОВ **3**

Архипенко Л. М.
МОВНА ЕКСПРЕСІЯ В УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ (НА МАТЕРІАЛІ ЕКОНОМІЧНОЇ ПУБЛІЦИСТИКИ) **7**

Бибик С. П.
ТЕРМІН «ПЕРЕСЕЛЕНЕЦЬ»: ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ І ДИСКУРСИВНИЙ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ **11**

Брайченко С. Л.
ЕКЗОТИЧНІ ЖІНОЧІ ОСОБОВІ ІМЕНА В КОЛІ СУЧАСНИХ АНТРОПОНІМІЧНИХ УПОДОБАНЬ МЕШКАНЦІВ ОДЕЩИНИ **15**

Василенко (Колесова) О. П., Сікорська В. Ю.
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЖУРНАЛІСТИКА» ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ **18**

Гандзюк О. М.
СЕМАНТИКА ВІДНОСНИХ АТРИБУТИВНИХ СИНТАКСЕМ У РОМАНІ ВОЛОДИМИРА ДРОЗДА «ИРІЙ» **22**

Данилюк Н. О.,
ПЕРИФРАСТИЧНІ НАЙМЕНУВАННЯ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИКІВ У МОВІ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ **25**

Завальська Л. В.
МАНІПУЛЯТИВНІ ТАКТИКИ В ІНТЕРАКТИВНОМУ СПІЛКУВАННІ ПОЛІТИКІВ (НА МАТЕРІАЛІ ТОК-ШОУ) **29**

Занько О. В.
ТИПОВІ ПОМИЛКИ НОРМАТИВНОСТІ МОВЛЕННЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ **32**

Зирка В. В.
РЕКЛАМА – ВСПЫШКА ЭМОЦИЙ **35**

Ільєнкова В. В.
ОСОБЛИВОСТІ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ *ЩАСТЯ* (НА МАТЕРІАЛІ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ) **38**

Калита О. М.
ІНТЕНСИФІКАТОРИ КОНЦЕПТІВ «ЗРАДА» І «ПЕРЕМОГА» В УКРАЇНСЬКОМОВНОМУ СЕГМЕНТІ СОЦІАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ FACEBOOK **43**

Кісельова А. А.
РОЗПОВСЮДЖЕНІ МОВНІ ПОМИЛКИ В ТЕКСТАХ СУДОВИХ РІШЕНЬ **46**

Клярська Г. Ю., Тарасенко О. Д.
ОСОБЛИВОСТІ МОВИ ІНТЕРНЕТ-СПІЛКУВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНОМОВНИХ КОРИСТУВАЧІВ) **49**

Кондратенко Н. В.
ПОЛІТИЧНЕ ІНТЕРВ'Ю ЯК ВЕРБАЛЬНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ІМІДЖУ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИКА **53**

Кочан І. М.
ЮРИДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ КРІЗЬ ПРИЗМУ ЛІНГВІСТИКИ **57**

Леонтьєва О. О.
СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНИЙ АСПЕКТ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРЕДИКАТІВ ІЗ СЕМАНТИКОЮ ВКЛЮЧЕННЯ ДО КЛАСУ АБО ВИКЛЮЧЕННЯ З КЛАСУ ОБ'ЄКТІВ **62**

Лефтерова О. М.
АНТИЧНА ІСТОРИЧНА МОНОГРАФІЯ: ГЕРМЕНЕВТИЧНИЙ ПІДХІД **65**

Лисенко О. М.
СУМІЖНІСТЬ ПОНЯТЬ У ДИСКУРСОЛОГІЇ **69**

Макарець Ю. С.
ДО ПИТАННЯ ПРО ДЕВІАТИВНІСТЬ ТЕКСТІВ УКРАЇНСЬКИХ ІНТЕРНЕТ-ЗМІ (НА ПРИКЛАДІ ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯ «УКРАЇНСЬКА ПРАВДА») **72**

Мамич М. В.
ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ В ЖУРНАЛЬНІЙ ПЕРІОДИЦІ ДЛЯ ЖІНОК (НА МАТЕРІАЛІ ВИДАННЯ «РАДЯНСЬКА ЖІНКА» / «ЖІНКА») **77**

Марчишина А. А.
ҐЕНДЕРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ У КВІР-ТЕОРІЇ: ІСТОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ПОНЯТТЯ **81**

Марчук Л. М.
ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ СТЕРЕОТИПИ КОЛЬОРУ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ КОЛІРНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ЗОВНІШНОСТІ ЛЮДИНИ) **84**

Мацько Л. І.
ПРОБЛЕМИ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ЛЕКСИКИ З ПОГЛЯДУ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ **87**

Молоткіна Ю. О.
НОВІТНІ ІНШОМОВНІ ЛЕКСЕМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕМАТИКИ В МОВІ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ІНТЕРНЕТ-ВИДАНЬ **90**

М'ягкота І. В.
ПАРОНІМІЯ В ТЕРМІНОЛОГІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ФОЛЬКЛОРИСТИКИ **94**

Навальна М. І.
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТВОРЕННЯ ЛЕКСЕМ У МОВІ УКРАЇНСЬКОЇ ПЕРІОДИКИ (НА ПРИКЛАДІ ЧУЖОМОВНИХ СЛОВОТВІРНИХ МОДЕЛЕЙ) **97**

Назаренко О. М.
КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ ПРОМОВ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ **102**

Овсієнко А. С.
МЕТАФОРА В СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ: ТЛУМАЧЕННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ **105**

Олексенко В. П.
ОДНОСКЛАДНІ РЕЧЕННЯ В РЕКЛАМНОМУ ТЕКСТІ **111**

Поворознюк С. І.
МЕТАФОРИЧНА АКСІОЛОГІЧНА НОМІНАЦІЯ ІМЕННИКІВ У МОВІ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ІНТЕРНЕТ-ВИДАНЬ **115**

Поповський А. М.
УКРАЇНСЬКІ ПРІЗВИЩА, ПОВ'ЯЗАНІ З ЮРИСПРУДЕНЦІЄЮ **118**

Сильвановская И. П.
РАБОТА НАД ТЕКСТАМИ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ В ЮРИДИЧЕСКИХ ВУЗАХ **123**

Станіслав О. В.
ПОСТМОДЕРНІЗМ ЯК ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА КІНЦЯ XX СТОЛІТТЯ **126**

Таран О. С.
ФУНКЦІЇ СЛЕНГІЗМІВ У МЕРЕЖЕВІЙ КОМУНІКАЦІЇ **129**

Шепель Ю. О.
ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІ БАР'ЄРИ ТА СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ ПОЕЗІЙ Е. А. ПО **132**

Шляхова Н. М.
МОВА В АНТРОПОЛОГО-ГЕРМЕНЕВТИЧНОМУ ВИМІРІ **136**

Шульжук Н. В.
ПАРЦЕЛЯЦІЯ У СТРУКТУРІ ДІАЛОГІЧНОГО ДИСКУРСУ: КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ **140**

Ямчук П. М.
ФІЛОСОФІЯ БУТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ЦІННІСНО-СМИСЛОВОМУ КОНТЕКСТІ XX–XXI СТОЛІТЬ **143**

Ярова Л. В.
СУЧАСНЕ ТЛУМАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ТЕРОРИЗМ» **149**

Яценко Н. О.
ТЕРМІНИ «АКТ» ТА «АКЦІЯ» В ЮРИДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ **152**

НАУКОВИЙ ВІСНИК МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Серія: ФІЛОЛОГІЯ

Науковий збірник

№ 32 том 3, 2018

Серію засновано у 2010 р.

Коректор – Вишнякова Я.І.
Комп'ютерна верстка – Калабухова С.Ю.

Підписано до друку 30.04.2018 р. Формат 60x84/8. Обл.-вид. арк. 18,67, ум.-друк. арк. 18,37.
Папір офсетний. Цифровий друк. Наклад 200 примірників. Замовлення № 0518-43.

Надруковано: Видавничий дім «Гельветика»
(Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4392 від 20.08.2012 р.)
Україна, м. Херсон, 73034, вул. Паровозна, 46-а, офіс 105. Тел. (0552) 39-95-80
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua